

- ⊙ Prima magnæ crus petentis uenæ propago per anteriorem femoris tibiæ sedem sub cute deorsum ad summum usque pedem perreptans.
- △ Propaginis ⊙ insignitæ ramus femoris interiora ad inguina accedens.
- ≡ Diætæ propaginis ramus ad anterioris femoris regionis cutem uersus exteriora digestus.
- Π Diætæ propaginis ramus, primo tibiam mouentium musculo oblatus.
- Σ Diætæ propaginis soboles, quas in anteriorem genu sedem & posteriorem quoque dispensat.
- Φ Hac sede propago ⊙ indicata per sedem tibiæ interiorē, sub cute in uarios multiplices ramos diffunditur, hicque opportune dum sanguinem mittimus aperitur.
- Υ Hac ad anteriorem interioris malleoli sedem nuper diætæ propago ducitur, atque uti cernere est in pedis superiora exhauritur.
- Ω Ramus a grandi uena crus petenti in anteriorem coxendicis articuli regionem exporrectus, eiusque sedis musculus & cuti soboles utique frequentes deriuans.
- 1 Ramus septimo nonoque tibiam mouentibus musculus, & cuti femoris iuxta externam ipsius sedem ramos deducens.
 - 2 Grandis uena in quintum femur mouentium musculum digesta.
 - 3,4 His duabus propaginibus inuicem coeuntibus uena constituitur, quæ inter musculos posteriorem femoris sedem occupantes excidens, sursum in femoris cutem ramos porrigit, quos 5 insigniui. Verum maiori ipsius parte 6 notata sub cute per poplitem genu uel flexu fertur, & in suræ cutem numero 7. sa serie inibi digeritur, ubi 7 ascriptum spectas. Porro in delineatione, obscurus ille ramulus, qui 8 respicit, deorsum magis deberet ferri: neque scio qua uel mea uel sculptoris negligentia, is illic desinit. Verum mediocris est negotij illum uersus 8 notam, calamo deorsum protrahere, quum in dextro crure illum non neglexim.
 - 9 Magnæ crus petentis uenæ in duos ramos distributio, quæ hæc inter duo inferiora femoris ossis capita continetur.
 - 10 Interior diætæ diuisionis ramus, ad posteriores suram tibiæ uel uentrem constituentes musculos et ad cutem internæ sedis tibiæ suræque digestus, inibi 11 insignitus.
 - 12 Diætæ iam rami quem 10 notauimus portio, secundum interioris malleoli posteriorem sedem ad internum pedis latus exporrecta.
 - 13 Exterior ampliorque ramus diuisionis 9 insignitæ, qui mox in alias duas impares propagines digeritur.
 - 14 Diætæ modo diuisionis exterior propago.
 - 15 Exterioris diætæ modo propaginis portio externum perreptans malleolum.
 - 16 Interior illius diuisionis propago, quæ inter tibiæ & fibulæ medium quæ hæc ossa inuicem dehiscent deorsum fertur, inter musculos uidelicet posteriori tibiæ ossis & fibulæ sedis adnatos, & ligamentum quod hæc ossa secundum tibiæ longitudinem mutuo colligat.
 - 17 Diuio interioris propaginis 16 insigniti, quæ ad medium longitudinis tibiæ perficitur. Atque hæc alterum ramum inter calcem & tibiæ os ad pedis inferiora mittit, alterum uero inter fibulam & calcem.
 - 18 Soboles iam ultimo commemorati rami, quæ inter tibiæ os & fibulam per membranæ eorum ossium ligamentum in pedis superiora digeritur, aliisque uenis hæc præreptantibus commiscetur. Atque ita quatuor fere uenarum radices ad pedis superiora surculos porrigunt, nimirum 12, 8, 18, 15 insignitæ.
 - 19 Venarum ad digitos series indicatur. Præter hanc causæ uenæ delineationē, & plerasque quinti sexti et septimi librorum figuras, hic imprimis spectat quæ ad horum librorum Epitome parauimus, & huius libri calci uarias ob causas uti commodissime fieri potuit insuendam duximus. Quotiescunque igitur in quatuor subsequentium capitum interiori margine simplex character occurrerit, illum ad nudam causæ delineationem refer, quam siue sexti Capituli libri tertij figuram, siue figuram sexti tertij libri Capiti præpositam alibi in margine uocemus, nihil interesse arbitror.

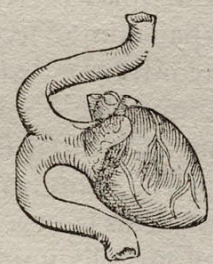
QVONAM

QVONAM PACTO VENAE CAUAE SOBOLES IN IECORIS SUBSTANTIA, PORTÆ UENAE PROPAGINIBUS COMMITTANTUR, QUAEQUE RATIONE UENAE CAUA A IECORE PRODEAT, AUT IN IPSUM RAMOS DIFFUNDAT. Caput VI.

Quoties alicubi in interioribus marginibus figuram sexti Capituli libri tertij scribimus, nudam uenæ causæ delineationem indicamus, ne semper addendum sit, figuram sexti Capituli præpositam.

ROLIXE admodum de uenæ causæ exortu agendum esse, si quis autem cōtrouersiam in medium adferendam arbitraretur, cum plerique Galeni loca, ipsius operibus passim interiecta, tum maxime sextus de Hippocratis et Platonis dogmatibus liber attestantur, quæ uniuersum huic questionem, ex quo nam uiscere uenis origo ducatur, dedicauit. Si enim ex proposito eadem disceptatio mihi aggredienda foret, neuiquam Galeniarummenta oscitanter præterire liceret, quin singula seorsim essent accuratissimo studio examinanda, & quæ uera, & quæ falsa ducerem, enarranda. Haudquaquam enim adeo Galeni uerbis acquiescendum est, ut omnia quæ illic in Aristotelem congerit, uera in dubitataque esse ducamus. Vti iam in sermonis progressu, qui ueram uenæ causæ seriem enarraturus est, cuius reddetur obuium. Quippe relicta de uenæ causæ ortu (de quo non immerito Herophilus ille Anatomicorum coriphæus ambigebat) contentione, ipsius distributionem aggrediar, quam quidem a corde auspiciam, si modo a maxima amplissimaque uenæ causæ sede hanc auspicandam opinarer. Nam contra Galeni placitum, in Aristotelicæ sententiæ robur, uelimus nolumus, nobis quantumuis etiam ringentibus, fatendum erit, uenæ causæ orificium quod ad dextrum cordis sinu pertinet, amplius esse, quàm uenæ causæ corporis amplitudinē, quacumque etiam ex parte hæc metiendam duxeris. Deinde subsequens Caput commentum Galeni falsum esse docebit, quo cauam, quæ iecoris gibbo committitur, amplissimam esse astruit, quodque illam statim ab exortu in duos truncos arteriæ magnæ modo findi, ac unum superiorem petere, alterum uero deorsum explicari, & postmodum ex illis truncis eum qui deorsum secundum lumborum uertebras fertur, grandiorē esse tradit. Vnde etiam illico in Galenum propria ipsius iacula, quæ ex fontium fluuiorumque ductibus & arborum radicibus tanta industria et callidè texuit, repellēda ueniunt. Eodem modo Galeni dogma prorsus est respuendū, quo uenam cauam ex corde prodire inficiatur, quod illic non similiter, ut magna arteria, enascatur, hoc est, quod mox ab ortu in duos truncos non diuidatur, sed recta secundum cordis latus ducatur. Primum enim, ut falsum & dissectionis professori in dignissimum est, Galeni axiomā, quo uenam iecoris gibbo pronatam in duos truncos, perinde ac magnam arteriam, partiri affirmat: ita etiam non sua demonstratiua methode concludit, hac occasione cauam a corde non oriri, quod recta secundum cordis latus porrigatur. Nam si quis arteriæ ortum attentè examinauerit, animaduertet profecto (quod & Galenus non ignorabat) illam e cordis basis medio tanquam ex ipsius centro enasci, ac proinde si arteriæ pars aliqua deorsum ducenda fuerit, ab ortu statim arteriā necessariò diuidi oportuisse. Venam autē quæ ex cordis basis latere (utpote uas mollius quàm arteria) secundum Aristotelis sententiā enascetur, non oportuit in duos truncos statim ab ipso ortu discindi, quum citra diuisionem peropportune sursum deorsumque repere possit, illaque diuisio incassum fieret, præterquam quod prorsus esset inartificiosa. Nam si hinc prodians uena, arteriæ modo bifurcetur, primum ipsius origo & caudex aliquouersus in dextram thoracis sedem omnino proreperet, ac inde primum diuideretur, cuius diuisionis trunci denuò sinistrorsum deberēt duci, si modo uersus corporis mediū (ut nūc sit) causæ caudex porrigi debuisset. Accedit huc Galeni argumentū, nuncque non grauissimè ab ipso resumptū: Si cor uenarum esset principium, omnes uenas necessariò oportuisse ad cor ptingere, ut sanè ad iecur ptingunt, quasi uero arterialis uena ad iecur non minus, quàm portæ uena ad cor, accederet. Aut si fortè Galeni sententiæ suffragari contenderimus, arteriæ uenam ob id ad iecur non pertinere, quod arteriæ constet corpore, concedamus rursus oportet uenalem arteriam uenæ corpore efformari, atque ab illa sinistri cordis sinus sede principium petere, a qua caua e dextro cordis sinu nascitur. Adde & hæc non secus ab origine in dextrā pulmonis sedem et in sinistram duci, quàm caua sursum ac deorsum a corde ducitur: ac dein uenam arterialem aliquādiu unum caudicē ab ortu fer

HAC figura finit causæ seriem, quam necessariò moliretur, si in duos truncos ad cordis dextrum latus discinderetur. Quod autem hoc Galeni argumentum toties ab ipso repetitur, et optima demonstrationis loco habitum, accuratius obserues, cōfer præsentem figuram cum aliquot sexti libri et potissimum cum quinta, & etiam cum totius causæ figura, ut animaduertas quæ illa citra diuisionē obliquari oportuerit, ut ex dextro dorsi latere ad ipsius medium pertingeret.